

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica dei Fabbri, št. 2, III.Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.Poštno - brailnični račun
štev. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica delle Poste štev. 9. Spre-
jema naročnino, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarje“
je za vse leto naprej po pošti
K 6. — za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno peti vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Ne proč od Rima!

(Malo apologetike.)

Prošli torek je praznovala kato-
liška cerkev praznik svojega prvega
papeža — mučenika, ki je bil ob
enem s svojim duhovnim bratom in
apostolom narodov sv. Pavlom prelil
v tedaj še poganskem Rimu svojo kri
za Kristusovo vero.

Zgodilo se to pod cesarstvom
krutega Nerona leta 67. dne 29. ju-
nija.

Cerkev smatra Rim za srečno
mesto, ker je bilo posvečeno s krvjo
prvakov apostolov. Saj poje: „O sre-
čen Rim, ki si posvečen s slavno
krvjo dveh prvakov; ker si z njih
krvjo oblit, presegaš v lepoti ti vsa
druga mesta sveta“.

Rim je za nas katoličane izredno
velike važnosti prav radi tega, ker je
imel tukaj sv. Peter svojo škofijsko
stolico in je od tod vladal katoliško
Cerkev. „Cathedra Petri“ je bila že
starim kristjanom nekaj spošno zna-
nega kakor nam priča sv. Ciprijan,
škof v Kartagu († 258.) in nekaj
svetega.

Rimska stolica je imela vedno
prvenstvo nad vsemi drugimi stolica-
mi in sicer iz razloga, ker je Petrova
stolica.

Da je bil sv. Peter prvi izmed
apostolov, nam dokazuje evangelij z
vso jasnostjo; da je sv. Peter temelj
katoliške cerkve trdi sam Izveličar.
„Ti si Peter (to je skala) in na to
skalo bom zidal svojo cerkev...“
(Mat. 16, 18). Kjer je torej Peter
oziroma njegov naslednik, tam je tu-
di katoliška cerkev.

To je bilo geslo starih cerkve-
nih zborov, tako so učili najstarejši
cerkveni pisatelji. Origen († 254) go-
vori o Petru, na katerem je sezi-
dana Kristusova Cerkev. Sv. Ciprijan
imenuje rimsko cerkev „glavno cer-
kev“ (ecclesia principalis), odkoder iz-
vira edinstvo duhovščine (unde unitas
sacerdotalis exorta est.)

Ker ima Petrova stolica tako ve-
lik pomen, ni čudno, da sovražniki
naše cerkve rujejo proti njej. Dobro
ji je namreč znano, da je Peter skala

torej temelj cerkve, da od njegove
stolice prihaja edinstvo duhovščine...
Da bi uničili Kristusovo cerkev in
njeno duhovščino, koncentrirajo svoje
napade proti Petrovemu nasledniku
in proti njemu zvesti duhovščini.

V Rimu je namreč srce kršča-
nstva, v Rimu je življenska žila ka-
toličanstva, ki združuje vse narode
sveta pod zastavo resnice. Za resnico
je trpel in umrl sv. Peter, toda nje-
gova kri je pala na rodovitna tla;
njegova kri je pomohla paganski Rim
tako, da je paganizem kmalu —
vkljub vsem naporom krutih cesarjev
— iztrohnel in nad njegovimi razva-
linami je vstal novi Rim, ki ni iskal
svoje slave v tem, da bi z mečem
podjarmil narode rimskemu senatu,
temveč podjarmil jih je sladkemu
jarmu Kristusovemu. O res: Felix
Roma — srečen Rim!

Nad grobom sv. Petra se dviga
na Vatikanu največja cerkev sveta.
Pod njegovo kupolo, ki nas s križem
na vrhu vabi v nebeške višave, bla-
goslavlja Pij X. naslednik sv. Petra
vse narode. Tisoči in tisoči ljudi vseh
jezikov in narodov romajo vsako leto
v to cerkev in so srečni, če morejo
videti sedanjega Petra in dobiti nje-
gov blagoslov.

Naši nasprotniki ne vidijo radi
Petrovega naslednika, papeža. Papeži
so namreč obsodili vedno vse zmote
ki so se pojavljale v kaki dobi, n.
pr. liberalizem, socializem itd., in
ljudem, ki ribarijo le v motni vodi
to seveda ni prav.

Ker je v Rimu resnica, hočejo
odvrtni ljudstvo od Rima in s tem
od resnice, in — jasno bodi poveda-
no — od Kristusa! Struja, ki pravi
„Los von Rom“ (proč od Rima) hoče
ločiti družbo direktno od Kristusa.
Nekteri „pročodrimovci“ se ne upajo
tega dovolj jasno povedati, temveč
hočejo na farizejski način pokriti svoj
hudobni namen puhlimi frazami. Za
to bodi tukaj pribito: Borba pro-
ti Rimu, je boj proti Kri-
stusu.

Kristus je ustanovil eno edino
cerkev, zidal jo je na skali, ki je Pe-
ter, in to cerkev je imenoval svojo
cerkev. Kdor je proti Petru, je proti

cerkvi, je torej tudi proti Kristusu,
kar je On sam rekel, ko je opomnil
Saula, ki je preganjal cerkev:
„Saul, Saul, zakaj me preganjaš?“
(Act. Ap. 9, 4).

Če tudi nas bodo nekteri „ra-
zumniki“ radi naše odkrite besede
pogledali malo čez nos, nam se ne
bo zgodilo prav nič hudega. Vkljub
vsem lepim naslovom a la: „rimoka-
toliški duhovniki“ (seveda ironično),
reformatorji, papisti itd., vkljub tudi
nekaterim „bratskim simpatijam“, ki
jih imamo čast uživati, bomo držali
visoko belo-rumeno zastavo.

Ta zastava naj plapola pri vseh
prireditvah katoliških društev, da po-
kažemo tudi na zunaj, da smo zvesti
Petrovemu nasledniku v Rimu. Za
nas je papež kot tak vidni Kristusov
namestnik na tej zemlji, za nas je
on oče vseh narodov, nam je on ne-
zmotljivi najvišji pastir. Za nas ve-
lja geslo: Kjer je Peter, tam je
cerkev.

Tu na tržaškem velja naš boj
„pročodrimovcem“, ki se ne v bolj
zmerni, ampak v bolj potuhnjeni ob-
liki zbirajo krog „Edinosti“, „Sokolov“
in sličnih „narodnih“ krogov. Da so
res zastopniki te struje, to so že več-
krat pokazali, najbolj seveda v ža-
lostni ricmanjski aferi. Bojujemo se
proti tej struji ne le kot katoličani,
ampak tudi kot narodnjaki. Bo-
dočnost svojega naroda vidijo najbolj
zasigurano, če bo ljudstvo trdno zdru-
ženo s „skalo“, ki je v Rimu. Zato
bomo vedno zastopali stališče: Ne
proč od Rima, temveč tja k
Rimu!

Papežev bibliški inštitut v Rimu.

V „Zarji“ smo že omenili, da je papež
Pij X. odlokom iz dne 7. maja ustanovil v
Rimu posebno visoko šolo za svetopisemske
študije. Ker se ta zavod odpre že s počet-
kom prihodnjega šolskega leta, podamo v sle-
dečem nekaj podrobnosti o notranji ureditvi
te visoke šole in o njenem dalekosežnem po-
menu.

Važna dolžnost cerkve je, da čuva či-
stost božjega nauka, ki je v svetopisemskih
knjigah. Že leta 1893. je izdal papež Leon

jaslicami in molili božje dete.

„Kako sem srečen, mati!“ reče Pavel
zvečer božičnega praznika. „Zdaj postane vsa
Koreja kmalu krščanska“.

„Otroci!“ odvrne mati, „zdaj se bo boj
šele pričel. Ali niste čuli, da so morali po-
vsod šele mnogi svetniki potrditi vero s svojo
krvjo, predno je premagala paganstvo? Tako
bo tudi na Koreji. Molite, otroci, da ostanete
stanovitni v tem boju!“

„Moja želja je“, reče Jakob, „da dava jaz
in Pavel najino kri za Božje dete, ki je tudi
umrlo za nas“.

IX.

Pšenica in pleve.

Že takoj nastopno leto 1875. se je pri-
čelo preganjanje. Veliki mandarin Kimun je
umrl po kratki bolezni, ne da bil prejel sv.
krsta. Milost sv. vere se ne dobi vedno vdru-
gič, če se je že enkrat zavrgla. Njegova smrt
je imela velike posledice za mlado kršč. ob-
čino. Navada je bila, da je kraj izvolil ve-
likega mandarina enkrat iz te stranke, drugič
pa iz nasprotne, to pa zato, da mu niso
mogli očiti pristranosti. Tako je bil sedaj iz-
voljen za velikega mandarina eden iz Kimunu
nasprotne stranke.

Ker je Kimun ščitil krščansko vero, je
novi veliki mandarin kot iz nasprotne stran-
ke bil sovražen tej novi veri. Prvi bomo La-
olu je bil torej takoj uslišán, ko je tožil pri-
staše nove religije in novi oblastnik ukaže

XIII. okrožnico „Providentissimus Deus“, v
kateri je dal kot vrhovni učitelj jasna navo-
dila katoliškemu biblicistu, kako se ima vesti
proti ugovoru v imenu znanosti. Že takrat
je mislil papež na osnove posebne akade-
mije za biblične študije v Rimu. Ta načrt je
sedaj izvedel njegov naslednik Pij X.

Ob koncu min. leta je bil pozvan v Rim
učeni prof. P. L. Fonk d. J. To je mož, ki ima
slavno ime po svojih znanstvenih delih v
bibliških vprašanjih. Pripraven je, kakor
malo kdo. Njegovo temeljito poznavanje ori-
entalskih jezikov, večletno bivanje v Pale-
stini, obiskovanje raznih vseučilišč na Nem-
škem, dalje njegov talent, njegova ljubezen
do resnice in njegova neutrudljiva marljivost,
vse to je pripomoglo do tega, da je bil P.
Fonk kot vseučiliški profesor v Inomostu v
bibličnih vprašanjih prava avtoriteta. Po
osemletnem predavanju v Inomostu je počel
v minoli jeseni uvajati v naučni načrt greg-
gorijskega vseučilišča v Rimu tudi višje
bibliške študije kakor učni predmet. Ker pa
je drug profesor obolev, sloni sedaj skoro vse
to delo na prof. Fonku.

Papežev bibliški inštitut bo integralen
del gregorijskega vseučilišča. — En del
palace tega vseučilišča mora pa itak od-
pasti radi reguliranja dotične ulice. Dvignila
se bo nova zgradba, v koji bo prostora do-
volj tudi za nov učni zavod. Zavod bo v ro-
kah jezuitov, oni vodijo že itak vso greg-
gorijsko univerzo. General jezuitov bo predla-
gal papežu za rektorja tri kandidate, izmed
k njih bo papež imenoval rektorja. Skoro go-
tovo bo prvi rektor P. Fonk. General jezui-
tov ima pravico imenovati tudi profesorje.
Namestnik rektorja je ob enem tudi tajnik
instituta. — Profesorji bodo redni in izvan-
redni.

Dijaki bodo ali pravi dijaki, ali vpisani
slušaletji ali samo hospitantje. Pravi redni
dijaki so vstanu biti samo oni, ki so zvršili
sholastično filozofijo in imajo doktorat iz
bogoslavlja. Samo ti se bodo pripuščali štro-
gim inštitutnim predpisom. — Vpisani slušaletji morajo
imeti absolutorij filozofskih in bogoslovnih
študij. Za hospitante ni določena stopinja iz-
obrazbe.

Ta zavod bo v zvezi in v tesnih odno-
šjih z biblično komisijo v Vatikanu, ker bo
pripravljal na izpite in na akademično pro-
mocijo, ki jo podeljuje rečena komisija.

Novi inštitut ima namen, da s preda-
vanji v šoli in v javnosti ter z raznimi pu-
blikacijami znanstveno obrazloži, ob enem pa
tudi popularizira poznavanje naukov sveto-
pisemskih knjig. Tako bodo izšli iz zavoda
nevstrašeni zagovorniki inspiracije in bojev-
niki proti modernizmu.

Ta inštitut je res velika ideja inspi-
rana od Leona XIII., realizirana pa od Pija
X., ki bo mnogo koristila napredku verske
znanosti.

mandarinu Lamenu, naj takoj nekaj kristja-
nov na grozoviti način muči in umori drugim
v svarilo.

Lamen je namreč pristopil k nasprotni
stranki, kakor hitro je bil odpuščen iz služ-
be. Sedaj je bil zopet višji sodnik. Zato mu
ni bilo nič ljubšega nego ukaz, naj začne
preganjati kristjane. Najraje bi vrgel vse v
ječo, jih mučil in slednjič umoril. Toda ve-
liki mandarin ni hotel priti navskriž z odlič-
nimi plemenitaškimi rodbinami nasprotne
stranke in je ukazal Lamenu, naj najprej po-
kliče pred sodišče priprostelega moža iz ljud-
stva; če vidijo potem plemenitaši, kako se
ravna po postavi s privrženci tuje vere, se
ji že sami od sebe odpovedo.

Po dogovoru s svojim čednim gospodom
sinom, ki je bil, sedaj 18 let star, pod svojim
očetom nekaj policijski častnik, mu ukaže
Lamen, naj prime učitelja Kinga. Temu je
obljubil mladi Lamen že zdavnaj krvavo ma-
ščevanje za mnoge zaslužene kazni in zlasti
zato, ker ga je natepel takrat, ko je obhajal
rajni veliki mandarin svojo šestdesetletnico.
Zato mu je največje veselje očetovi ukaz in
z veliko radostjo gre na čelu buričev nad uč-
telja, da uklene vrliga moža.

„Proti selskemu dvorcu Janovi!“ ukaže
svojim buričem, „Novi učitelj je ta čas vedno
tamkaj, ker imajo tamkaj svojo hudičovo
službo s petjem in molitvijo. Rad bi videl
enkrat, kake obraze bodo napravili ti čedni
pristaši nove vere, ko se prikažemo med nji-
mi tako nepovabljeni“.

Lamen je bil dobro poučen o celi stvari:
Velika krščanska občina se je res zbirala se-
daj vsak večer v Kimovem selskem dvorcu;

LISTEK

Korejska brata.

Črtica iz misijonov v Koreji.

Pol leta potem, ko so se vrnili poslanci
iz Pekinga, štela je mlada krščanska občina že
več sto krščenih udov, in nad tisoč nekrščenih
udov obiskuje pouk pri Petru in njegovih
priateljih in vsi so pripravljeni se dati kr-
stiti. Gotovo lep uspeh! Da bi bil le še en
duhovnik tu, ki bi bral sv. mašo, delil za-
kramente sv. pokore in Sv. R. Telesa, in pred
vsem čuval nad Petrovim naukom! Nikakor
se namreč ne smemo čuditi, če se je zapletel
Peter pri svojem učenju v kake zmote; saj
Pekingu ni imel dovolj časa in prilike, da bi
se temeljito poučil v krščanstvu, knjige, ki
jih je prinesel s seboj, pa tudi niso bile po-
polnoma jasne brez razlage kakega dobrega
učitelja. Tako ni prav pojmoval, kaj je ma-
šnikovo in škofovo posvečenje in je mislil, da
podele obleko in druga zunanja znamenja
mašniku čast in oblast kakor naredi uradna
obleka mandarina ali vojaška oprava vojaka.
In ker je napravila slovesna služba božja
nanj v Pekingu tako velik vtisk, zato pred-
laga svojim tovarišem, naj si izvolijo škofa
in mašnike, ki bodo darovali mašo.

Tomaž King je sicer mnenja, da to ni
prav in da smejo mašnike posvetiti le škofje,
škofje pa le drugi škofje; toda večina je teh
misli, da se sme tu voliti in samovoljno na-
staviti škofa, ker nimajo nikjer škofa, ki bi
to napravil; in tako izvolijo Petra za škofa,
Janeza in še dva druga pa za mašnike.

Politične vesti.

AVSTRO-OGRSKA.

Pri proračunski razpravi je govoril od slovenskih poslancev še dr. Krek pretečeni teden. Njegov govor je zbudil kakor zmiraj zanimanje med poslanci. „Mi hočemo povzdigniti ves narod“, je rekel dr. Krek, „in če smo dvignili najnižjega, smo s tem rešili narodno vprašanje. Mi smo prepričani, da se more vzdržati le narod, ki je naven in delaven. Za tem pa tudi stremi vse naše delovanje v družtvih in zadrugah. Dolžnost poslanceva je svojim volivcem povedati vedno resnico. Stranke se morajo ločiti po svojem svetovnem naziranju. Govore o miru med narodi, je rekel dr. Krek, da je treba pri sporazumljenju upoštevati tudi socialne demokrate. Mnogi poslanci govorijo o potrebi sporazumljenja, ko se pa hoče res storiti kaj za sporazum, izgine vsa ljubezen. Govornik je obsojal dualizem in rekel, da tudi v zunanjih politikah naša država ne bo imela trajnih uspehov, dokler ne bo ta strta. Koncem je predlagal dr. Krek, da se črta iz proračuna postavka 5000 kron, katere so namenjene nekemu časnikařu, ki dela za finančnega ministra Bilinskega. V svojem govoru je finančni minister Bilinski napadel dr. Kreka v njegovi duhovniški časti. Razume se, da mu dr. Krek ni ostal dolžan. „Nisem imel povoda“, je rekel, „dvomit o poštenosti fin. ministra, dokler ni sam po svojih besedah in dejanjih kot minister izval kritike. S tem, da je dovolil ogrsko agrarno banko, je napravil krivico bosanskemu ljudstvu in škodo monarhiji. V njegovi moči je bilo, to banko preprečiti. Če je komu mogoče, opravičiti Bilinskega, rad vzame besedo nazaj“. Končal je: „Ako Bog da, bo pod skromnim mojim duhovskim oblačilom tolklo še nadalje sree, ki veže z svestobo cerkvi tudi zvestobo našemu ljudstvu, ljubezen revežem, zatiranim, resnici in sovražnosti vsem izkoriščevalcem, odurohom in hinavcem“. Finančnega ministra Bilinskega je napadel zaradi bosanske agrarne banke tudi dr. Šušteršič. Proračun je bil sprejet. Kakor smo že zadnjič javili, bi vlada rada še pred počitnicami spravila nekaj zakonov pod streho; posebno se ji mudi s trgovinskimi pogodbami in s pooblastnim zakonom. Med slovenskimi poslanci, združenimi v „Slovenski jednoti“ ni soglasja v tem vprašanju. Mladočehi so za to, da se glasuje za pooblastilni zakon, poslanci „Slovenskega kluba“ in češki agrarci so pa proti. Ti so že tudi vložili blizu 70 nučnih predlogov, ki pridejopred vladi predlogami na vrsto. Vendar pa še ni izrečena v tem oziru zadnja beseda. Z napetostjo pričakuje vse seje parlamentarne komisije „Slov. Jednota“, ki ima v tej zadevi odločiti. Ni pa povsem izključeno, da se Slov. Jednota lahko precej zrahlja. Naši kat. poslanci so pripravljani obstruirati in sicer radi tega, ker vladi, ki je dovolila bos. agrarno banko ne zaupajo, in ker hočejo z obstrukcijo preprečiti ustanovitev laške univerze v Trstu. Žalostno je, da nekateri liberalni poslanci kakor ljubljanski župan Hribar in Ploj podpirajo vlado in s tem škodujejo slovenski stvari. In vendar je Hribar v očeh tudi naših tržaških liberalcev vzor rodoljubja in največji Slovan. — V seji drž. zbora, vršeni se v sredo, je vlada predložila predlogo za zgradbo 33 novih lokalnih železnic, ki bodo dolge 729 kilometrov, državni prispevek pa bo znašal 95 milijonov. Gotovo je tudi pri tej predlogi vlado vodil namen, oslabiti opozicijo.

Ker se dr. Weckerlu ni posrečilo razvozlati ogrske krize, je cesar imenoval za svojega pooblaščenca bivšega ministra Lukacsa, ki ima nalogo napraviti na Ogrskem

bil je namreč sv. postni čas in Peter je bral v neki nabožni knjigi, da je posvečen ta čas spominu bridkega trpljenja našega Odrašenika. Molili so torej vsak večer skupno žalostni del rožnatega venca in Tomaž King jim je prebral iz sv. pisma del Kristusovega trpljenja. Na dan, o katerem sedaj govorimo, je prebral učitelj pravkar, kako so Jezusa Kristusa nesramno ujeli, ko se kar nenadoma odpro z velikim ropotom vrata v dvorano in se na pragu pokaže Lamen v spremstvu obo-roženih biričev.

„Aha!“ zakliče na ves glas, „sedaj imamo vso to čedno družbo skupaj, ki zasramuje božjega Budo, tepta z nogami korejske postavice in vtihotaplja grdo vero zapadnih hudičev! Jaz bi vas zdaj lahko vse skupaj zvezal in oddal biričem — in če bi bilo po moje, bi se to tudi zgodilo pri vseh peklen-skih duhovih! Toda usmiljeni veliki mandarin ima za danes dovolj enega izmed vas, da boste videli na tem, kaj bo vaša usoda in usoda vaših rodbin, ako se ne odpoveste tudi čarovniji in se ne vrnete k božjemu Budi! Kakor gotovo mi je ime Lamen, biriči vam eno zagodejo, da boste plesali po njihovi godbi, kakor boste doživeli jutri na dragem vam Kingu.“

Pri teh besedah je že tudi prijel učitelja za brado in ga potegnil iza učne mize, na kateri je bral evangelij.

„Tako, stari grešnik, ki zastruplja vso mladino“, mu kriči na ušesa, „sedaj ti poplačam vse udarce z dvojnimi obrestmi in te postavim v najprijaznejšo sobico, mnogo lepšo nego je bila tista, v katero si ti mane

red. Pogajal se je najprvo s Košutovo stran-ko. Košutova stranka pa ni hotela sprejeti njegovih pogojev. Cesarjev pooblaščenec stavi namreč te pogoje, da Lukacs postane min. predsednik in da finančno in notranje minist-rstvo prevzame dva politika, ki nista pristaša Košutove stranke, državni zbor pa mora dovoliti vse državne potrebe, uvesti razširjeno volivno pravico in dovoli naj se triletni bančni provizorij. Košutovci pa ho-čejo Košuta za ministrskega predsednika in so zadovoljni le z Lukacsem kot finančnim ministrom.

Ker torej pogajanja niso imela zaželje-nega uspeha, je šel Lukacs k cesarju, da do-bi novih navodil za nova pogajanja.

NOVA VOJNA NEVARNOST.

Med Turčijo in Grško preti vojna. Obe državi se oborožujeta. Gre se za otok Kreta. Na tem otoku je mnogo Grkov, ki hočejo, da se Kreta priklupi Grški. Turki, ki so pa gospodarji Krete, se seveda branijo. Ker ka-žejo Rusija, Angleži, Francozi in Lah, ki imajo svoje vojaštvo na Kreti, simpatije za Grke, je Turška vlada naznanila vsem evrop-skim državam, da je pripravljena z vsemi sredstvi braniti svoje pravice na Kreti. ako bi hotele evr. države podpirati grška strem-ljenja. H temu jo silita javno mnenje in turški parlament.

NOVICE.

Današnji številki smo priložili po-ložnice sa uplačili naročnine za II. polovico 1909. Prosimo se jih kakor možno hitro poslužiti.

N Kanonična vizitacija odpovedana. Vsled slabotnega zdravja našega prevzvišenega g-škofa je odpovedana kanonična vizitacija in birma ki se je imela pričeti po župnijah dolin-skega dekanata v ponedeljek dne 5. t. m. ter je prenesena v mesec oktober. Prevzvišenemu g-škofu želimo in prosimo od Boga zopet trdnega zdravja!

n Umrl je v četrtek v Gorici pri usmiljenih bratih veleč. g. Ladislav Havel župnik iz Do-lenjevsi v Istri. Pred kratkem se je pripeljal v Gorico iskat zdravje, pa ga je doletela smrt. Pokojnik se je porodil v Oubislavcih na Češkem dne 4. jan. 1867; bil je torej v najlepši moški dobi 42 let. V duhovnika je bil posvečen 26. julija 1892. Le malo časa je župnikoval v Do-lenjivasi. Bog mu daj v miru počivati! Pogreb se vrši danes ob 9. uri v Gorici. Škofa zastopa č. T. g. Fabris.

n Birmovanje v škofovi kapeli se je vršilo v sredo ob sedmih in ob enajstih. Birmancev je bilo zelo veliko, ker je bila minolo nedelo birma v Miljah odpovedana in so prišli od tam-kaj menda vsi za nedeljo določeni birmanci. Vsled velikega navala birmancev ob enajsti uri, je prevz. g. škof birmoval v cerkvi Starega sv. Antona. Vseh birmancev je bilo 180, iz Milj jih je prišlo 89, in sicer 42 dečkov in 47 deklic, v cerkvi jih je bilo birmancev 58 in sicer 27 dečkov in 31 deklic. Med drugimi je birmal škof tega dne tudi neko trinajst let staro deklico, ki je pa že deset let bolna in ne more hoditi. Pestovati jo morajo v naročju in se zdi, kakor da bi imela še le tri leta. To nesrečno dete se ni moglo ne telesno ne duševno razviti.

n Instalacija. V četrtek je bil na škofiji instaliran pred. g. Frančišek Franca za stol-nega prošta in koperski sostolnici. Dosedaj je bil dekan sostolnega kapitlja. Novi prošt je v 64. letu starosti. Ad multos annos!

n Dekanijska konferenca duhovščine ko-menskega in tomajskega dekanata se vrši pri-

utaknil pred dvema letoma. Zvežite ga! To pa naj bo začetek povračevanja!

Pri tem udari paglavec častitljivega moža tako močno v obraz, da se mu takoj vlije kri iz ust in nosa, dasi se učitelj nič ne brani biričem in se jim da voljno ukleniti. Zbrani vsi ogorčeno zakriče, ko vidijo to po-četje. Nekateri se celo prerinejo bližje in ho-čejo braniti Kinga; drugi pa se prestrašeni umaknejo nazaj, se skušajo skriti po kotih in bi radi ušli skozi okna te dvorane, ki je v pritličju, ako ne bi bila tudi ta obdana od biričev.

Med tistimi, ki so se postavili v bran za svojega učitelja, sta bila tudi oba dečka Pa-vel in Jakob, sedaj 14 oziroma 12 let stara. Neustrašena stopita pred Lamena in mu zač-neta očitati, ker se tako surovo obnaša na-pram človeku, ki mu je dolžan tolike hvale, ter zahtevata, naj tudi nje pelje v ječo s ča-stitljivim učitelje. Toda on ju zavrne porog-ljivo in jima reče:

„Le potrpite prijateljčka; vama napravim neko posebno veselje, ako se ne spametujeta kaj kmalu!“

Nato si napiše imena vseh navzočih na kos papirja, si prisvoji Petrov zlati križec in prstan in kar dobi denarja in dragocenosti pri zbranih kristjanih, in se odstrani z ujet-nikom v glavno mesto. Tu vtakne učitelja za zdaj v eno onih ječ, v kateri so bili kri-stjani z roparji in morilec skupaj zaprti in ki nam jih škof Ridel iz lastne skušnje takole popisuje:

Približno kakih 30 jih leži v ječi vse dni in noči zvezanih, dasi so vsi bolni. Gnjusne

hodnji četrtek, dne 8. t. m. ob 10. predpoludne v župnišču na Repentabru. Če nas v sedanjih razmerah sploh veseli, da se duhovščina shaja, pa se s toliko večjim veseljem pozdravljam sestanek duhovščine „trdega“ Krasa.

Ljudska hranilnica in posojilnica za tr-žaško občino s sedežem pri Sv. Ivanu je imela 29. jun. t. l. svoj III. redni občni zbor. Računski zaključek za III. upravno leto (1908), od na-čelstva z vidnim zadovoljstvom predložen ob-čnemu zboru v odobrenje, nam kaže naravnost velik napredek od prejšnjega leta. Saj je pre-segel promet l. 1908, ki v letu 1907. niti pol mi-lijona ni dosegel, milijon kron ter se je več let podvojil. Kako raste zaupanje občinstva do našega mladega zavoda, dokazuje najbolj pri-raste hranilnih vlog, ki so koncem l. 1907 zna-šale 63.785 K, koncem l. 1908 pa skoraj 170.000 kron, ki so se torej skoraj potrojile. Ta napredek je uspeh razširjenja delokroga na celo tržaško ozemlje in ustanovitve podurada v Trstu, ki deluje šele od septembra meseca l. l. dalje. V tek. letu je promet podurada v Trstu, ki ima svoje sedaj moderne preurejene prostore v ulici Pošte št. 9 in posluje vsak delavnik od 8. do 11. ure dopoldne in od 3. do 4½ ure popoldne, znatno nadkrilil poslovni promet glavnega urada pri Sv. Ivanu. V kratkem bo omogočeno za-vodu, da se denarno popolnoma osamosvoji in bo mogel vsem prošnjam za podelitev po-sojil zadostiti z lastnimi sredstvi. Udeležence občnega zbora je posebno zadovoljilo poročilo Zadrugne zveze v Ljubljani o reviziji, izvr-šeni 14. novembra m. l., ki se kaj laskavo iz-raža o napredku posojilnice in pravi, da do-sedanjí razvoj obeta, da postane ljudska hranil. in posojilnica prav velik zavod.

Gospodarstvo in vodstvo zavoda je bilo na občnem zboru izročeno načelstvu, v katerem so sledeči gg.: načelnik Han. Sv. Škerl, za-stopnik „Gospodarske zveze“ v Ljubljani; od-borniki: Čok Anton, kaplan pri sv. Ivanu; Gropajc Ivan Marija, posestnik pri sv. Ivanu; Guštin Frančišek, kaplan pri sv. Antonu Nov.; Hvala Josip, poštni kontrolor in posestnik pri sv. Ivanu; Kocjančič Jernej, posestnik pri sv. Ivanu; Lenardon Anton, posestnik pri sv. Ivanu; Pahor Alojz, posestnik pri sv. Ivanu; Rože Josip, mizarski mojster v Rojanu; Sila Frančišek, žup. uprav. pri sv. Ivanu in Višnje-vec Josip, posestnik pri sv. Ivanu.

V nadzorstvo so bili izvoljeni sledeči gos-podje: Čok Mihael, posestnik v Lonjerju; Jeglič Makso, prometni kontrolor drž. želez. v Trstu; Kosec Frančišek kanonik v Trstu; Marc Ivan Mar., posestnik pri sv. Ivanu; Tul Ivan, kaplan pri sv. Ivanu Novem v Trstu.

Mlademu zavodu kličemo: Rasti in deluj v korist slov. ljudstvu in v strah vsem našim haspretnikom!

n Novi mestni svet tržaški ima 80 članov, med temi jih je 64 izvoljenih za mesto, 12 za okolico in 4 za trgovinsko zbornico. Z ozirom na politično mišljenje je med temi izvoljenci 57 laških liberalcev, 1 konservativci, 10 socia-listov in 12 Slovencev. V tem mestnem novem svetu je marsikaj novega. Novo je pred vsem to, da je mesto prejšnjih 54 sedaj 80 mestnih svetovavcev. Novo je dalje dejstvo, da so bili ti člani mestnega sveta izvoljeni po novem volivnem zakonu in da se je odprl mestni svet tudi zaupnikom strank, ki jih do sedaj ni imel. Posebnost mestnega sveta je pa ta, da šteje v svoji sredi veliko mladih mož, kojih še nismo videli na političnem polju. Izmed 54 zastopniki mesta je 30 povsem novih oseb, tri so se po večjem ali manjšem presledku povrnilo v po-litično življenje, le 21 je še ostalo iz prejšnjih časov. Novi so istotako zastopniki iz trgovinske zbornice, novi so socialisti, med slovenskimi zastopniki je osem novincev. Slovenski mestni svetovavci so po abecednem redu sledeči: Bjekar Alojzij, Ferluga Stefan, Goriup Alojzij, Martelanc Svetko, Dr. Martinis Jožef, Miklavec

kožne bolezni jih uničujejo; nekateri so le še sama kost in koža... Stori se vse, da se jet-nike spravi počasi na drugi svet. — Še celo spati jim se ne dovoli; po noči zbude te ne-srečneže čuvaji s tem, da jih začno tepsti. Kolikokrat smo slišali, kako so pijani su-ro-veži pretapali jetnike, ki so se skoraj že s smrtjo borili.

Če so pa potem res umrli, se je reklo, da so umrli vsled bolezní. — Za hrano dobe zjutraj in zvečer nekoliko slabo kuhanega riža, ki pa nikakor ne zadošča; tudi zdravi shuj-šajo v dneh do kosti. Od časa do časa spravi-jo iz ječe trupla onih, ki so umrli vsled la-kote ali bolezni. Bolniki ne dobe nikakih zdravil in se jim ni nadjati, da bi se jim kedaj na bolje obrnilo. Še spon ne snamejo umirajočim...

In ječarji, kako hinavski, togotni in su-roví ljudje so to! Smeje se opravljajo svoj krvniški posel; človeka zadaviti, to jim je v kratek čas. Brez vsakega povoda tepejo in mučijo jetnike. So pa v ječi še slabejši in propalejši ljudje kakor ti ječarji, in to so njihovi hlapci, pravi rabelji. Ti bičajo in pre-tepavajo uboge jetnike po rokah in nogah in njihovo ječanje jim dela veselje; nesrečneže še bolj mučijo s svojimi slabimi dovtipi. Če se le prikažejo v ječo, začno vsi jetniki tre-petati. Tako globoko pade lahko človek v svoji podivjanosti. Po pravici se zovejo ko-rejske ječe podoba pekla.

Tako opisuje škof Ridel korejske ječe pred nekaj leti; gotovo niso bile boljše pred sto leti.

Anton, Pertot Jožef, dr. Pertot Just, Rybar dr. Otokar, Sancin Anton, dr. Slavik Edvard, dr. Wilfan Jožef. — Opozicija proti vladajoč stranki znaša 22 članov.

n Na II. slovenski protialkoholni kongres v Ljubljano! Definitivni razpored II. slov. protialkoholnega shoda, ki se vrši v Ljubljani v nedeljo dne 4. t. m. je ta-le:

Ob 9. uri tiha sv. maša v frančiškanski cerkvi. Ob 8 in pol kratek občni zbor druž-be treznosti. Ob 9. začetek kongresa. Nago-vori oficijelnih zastopnikov.

Predavanja:

1. Ing. chem. Jos Turk: Vpliv alkohola na človeško telo. 2. Dr. P. Gvidon Rant: Pijan-čevanje in ljudska nrvnost. 3. Sodni tajnik Franc Milčinski: Pijanec pred sodiščem. — Slavko Ravnikar: Alkoholizem in narodno gospodarstvo. — 5. Dr. Avgust Levčnik: Alkoholizem in jetika. — 6. Dr. Fr. Göstl: Alkoholizem in blaznost. 7) Janez Ev. Kalan: Praktično delo. — Opoldne odmor. Zvečer v okrašeni dvorani Uniona brezalkoholna vese-lica. — Program: 1. Dr. Lenard: Šaljiv go-ovor. 2. Pevanje kupletov. 3. Govor. Govori zastopnik dijaštva cand. iur. A. Veble. 4. Komičen prizor: Krčmar in pijanec za ab-stinenco. 5. Govor. Govori delavec Matija Mikelj. 6. Pevanje kupletov.

Med poedinimi točkami petje in tambu-ranje, ki je oskrbi iz posebne prijaznosti Katol. društvo za delavce. — Prodajali se bodo šopki, razglednice, tiskovine in znaki društva „Abstinenc“, jedila in brezalkoholne pijače. — Obenem: Protialkoholna razstava. Brezalkoholne pijače, tiskovine in slike.

Vsi prijatelji ljudstva na shod!

n Umrl je v Zagrebu bivši urednik „Istine“ Franjo Suša. Zagrebska nadškofija je zgubila v njem gorečega duhovika, kato-liško časopisje na Hrvaškem pa izvrstnega sotrudnika. N. v m. p.!

n Kje so „Vseslovani“? Koncem decem-bra tega leta se vrši v Petrogradu prvi ruski protialkoholni shod. Kulturne slike, ki jih bo ta shod v stanu podati udeležencem, bodo kaj žalostne in morda se bodo ježili lasje marsikaterim „Vseslovanom“, ki utapljajo ljudstvo v marsikake politične fantastarije, mesto da bi je opozarjali na velika kulturne in socialne naloge.

Skrajni čas je, da se na Ruskem kaj stori proti alkoholizmu, sicer utone ves ruski narod v žganju (vodka). Ruski prvoboritelj proti alkoholu Čelišew poroča v svojem to-zadevnem zanimivem spisu, da se najdejo na Ruskem že med otroci pijanci. V kurskem okraju je 369 šol s pijanci-žganjarji. Na sto pijancev pride 75 žganjarjev. Grigorjev pravi v svojem poročilu o petrogradskih rokodelih-pijancih sledeče: med 470 odraslimi pijanci jih je 248 takih, ki so se udali pijači že v otroških ali vsaj mladeniških letih. Ruski list „Dejatel“ piše: Med 58 šolskimi otroci je bilo že 10 pravih izrazitih pijancev. Med 21 šol-skimi otroci srednje starosti jih je 10 pilo žganje, pet pa jih je bilo večkrat pijanih. Med 27 najmlajšimi šolskimi otroci jih je pilo že 19 žganje in 14 jih je bilo saj kedaj opi-tih. Še bolj žalostno je, če pomislimo, da je bilo tudi med 30 deklicami — bodočimi ma-terami — že v šolskih klopih 17 pijank. — „Vseslovani“ bi imeli tu veliko in častno po-lje, na katerem bi lahko reševali in tudi re-šili bodočnost Rusije. Gospod dr. Kramar je gotovo toliko inteligenten, da lahko sprevidi, da bo ruskemu narodu žganje več odvzelo, kakor bi mu v stanu nuditi vseslovanska nebesa.

Na naslov poštne direkcije v Trstu. Zadnji čas slišimo od strani naših naročnikov pritožbe, da se jim list zelo neredno dostavlja. Nekateri mestni naročniki dobe list šele v nedeljo, ne-kateri celo v ponedeljek ali pa ga sploh ne dobe,

To je bila usoda, ki je čakala Tomaža Kinga. Znana mu je bila dobro. Vendar je šel raje v te mučilnice, v katerih morajo pre-bití včasih jetniki po več mesecev predno se jih zaslisi, kakor da bi zatajil svojega Izve-ličarja.

S solzami v očeh gledata za biriči Pavel in Jakob, ko jima odvedejo ljubljene-ga učitelja.

„Ali ne izgleda to prav tako, kakor ste čuli, da so hudobni ljudje zvezali našega Iz-veličarja in ga odvedli z vrta v mesto?“ reče Pavel.

„Prav tako izgleda to“, odvrne Jakob. „Prosiva mater, da naju puste jutri k To-mažu, ki ga dovedejo pred sodišče! Ti greš vendar tja, Peter, ti kot škof in Janez ter drugi!“

„Jaz?“ reče mladenič, ki so ga ta nepri-čakovana nada in pretnje z ječo in mučenjem tako prestrašili. „Jaz se bom premislil. Kaj mu zamorejo pomagati? Bolje bo, da pošlje-mo prošnjo do velikega mandarina in kralja, da nam dovolita našo religijo in pomilostita Kinga.“

S tem predlogom mnogi soglašajo, drugi pa pogumno izpovedo, da se javijo sodniku; čas je prišel, da se pokaže s pogumno vero izpovedjo pri krstu Bogu obljubljenega zve-stoba.

Že zdaj v začetku nevarnosti so se za-čele ločiti pleva od pšenice.

(Dalje prihodnjič)

dasi je list vsak petek že pred 9 uro zvečer ves na pošti. Vrne se dobili nekatere „Zarje“ na katerih je bila opazka „nepoznan“ ali „se preselil“ dasi je bil naslov popolnoma pravilen in natančen in je dotičnik list poprej vedno dobival. Enake nerednosti se gode tudi pri zunanjih naročnikih. Nekaterim se list „Zgubi“ da ga sploh ne dobe, nekaterim pa vendar čez dva ali tri dni šele srečno „priroba“. Seveda ne mislimo tu ameriške naročnike, ampak okolice, goriško, kranjsko in spod. štajersko kamor pa bi bilo čudno da bi pošta rabila dva do tri dni. — Prosimo torej sl. direkcijo da tem nedostatkem od pomore sicer se vsa krivda zvrta na upravnstvo, ki pa list vedno pravočasno ekspedira.

n Nismo gostje! Po mestnih vogalih smo brali te dni plakate, izdane od „Amica“, s katerimi opozarja na svoj članek „Il pericolo slavo“ (Slovanska nevarnost). Prečitali smo dotični članek, ki ni drugega kot pogovor, ki ga je imel bivši državni poslanec Pagnini z dopisnikom lista „Trentino“. Z izvajanjem „internacionalne“ ga socialista Pagnini se ne bavimo, ker so presmešna, dasi jasno kažejo, kako izgleda internacionalizem gotovih sodrugov. Nas zanimala bolj komentar, ki ga je k temu napisal „katoliški“ Amico.

„Amico“ torej komentira: Znano je! kako sramotno ulogo so igrali socialisti v Trstu pri zadnjih mestnih volitvah; znano je tudi, da so internacionalci izdali laško narodnost, ker so sklenili najsramotnejšo zvezo s Slovani. Svojemu krščansko-demokratskemu programu dosledni ne poznamo sovražstva do drugih narodnosti; dobro vemo namreč, da nam ukazuje naš nebeski Učenik ljubiti vse kot svoje brate; toda tega pa ne moremo trpeti, da bi ena narodnost zatirala drugo; še manj pa, da bi Slovenci, ki so v Trstu le navadni gostje, dali latinski kulturi breco ter zasopdarili nad Trstom. (Podčrtano od U. Z.)

Pred kratkem je odgovoril tudi Pij X. o ljubezni do domovine in jo je imenoval najplemenitejše čustvo pravega katoličana; zato pa tudi ne bomo mi, ki res ljubimo svojo domovino, nikdar dopustili, da bi naša domovina zgubila svoje zgodovinske, ljudske in jezikovne karakteristične znake. In če to hočemo, bodi povedano enkrat za zmiraj, za to še nismo irendentisti. Sploh je irendentizem v Trstu prazen strah, ki je prišel ob vse kredit; irendentisti niso niti liberalci, kateri skrbijo za materialne koristi, ki bi prišle v nevarnost, če se menja sedanji položaj. (Podčrtano od U. Z.)

Mislamo; da temu komentaru ni treba komentarja od naše strani. Z zadovoljstvom pa konstatiramo, da je „Amico“ opustil v zadnjem času v naslovu besede: glasilu katoliških Italijanov na Primorskem.

n Zrelostni izpit na tržaški državni gimnaziji, ki se je pričel dne 26. junija so napravili Slovenci Čermelj, Kralj, in Kušček z odliko, Errath, Sahar in Šustersič pa z dobrim uspehom.

n „Znanost“ na drž. gimnaziji v Trstu. Devica orleanške, ki je bila nedavno pristieta med blažene device, se je lotil na tukajšnji gimnaziji nek mlad profesor zgodovine. Pred kratkem je „dokazoval“ dijakom v tretjem razredu, da je vsaka domišljava in histerična oseba zmožna takih dejanj, češ da je to vsakemu prirojeno, če v skrajni sili resno sklene izvršiti to ali ono. Tako robo prodajajo profesorji naši mladini kot znanost in kritično zgodovino. Ne zahtevamo, da bi morali brezbožni profesorji tolažiti svojim dijakom v šoli papeževa proglazenja, pač pa zahtevamo, da ne pačijo po svoje zgodovinskih dejstev.

n Ženska Marijina družba poroma dne 14. julija t. l. s posebnim vlakom na Brezje in Bled. Odhod iz Trsta okoli 1 ure popoldne, povratek v Trst dne 15. julija zvečer. Vozne cene in podrobnosti vožnje se objavijo prihodnjic.

n XII. mednarodni protialkoholni shod se bo vršil od 18. do 24. julija letos v Londonu. Predsedoval bo maršal vojvoda Conaught.

n Potrčila na pobotnicah penzionistov. Glasom naredbe finančnega ministrstva z dne 5. junija 1909, izdane sporazumno z ministrstvi za notranje zadeve, za nauk in bogočastje in za javna dela in z najvišjim računskim dvorom ter objavljene v državnem zakoniku od 12. junija 1909 pod števil. 85, zadevajoče predpise, ki naj zabranijo nepristojna izplačila pokojnin, odpadejo od 1. julija 1909 dalje posebna potrčila voditeljev matrik o življenju, bivališču, vdovstvu, ter o nepreskrbljenosti onih strank, ki uživajo vzgojevalnine, sirotnine ali miloščne. Izplačujejo se pa vzgojevalnine in sirotnine samo pod pogojem, da dotična stranka (pri vzgojevalnicah: mati, varuh ali skrbnik, pri sirotninah: varuh ali skrbnik, pri sirotah pa, ki so bile spoznane za polnoletne, one same) poda na pobotnici sledečo izjavo: a) pri vzgojevalnicah: da otroci žive, da so nepreskrbljeni in da se nahajajo v njeni oskrbi, b) pri sirotninah: da sirote žive in da so nepreskrbljene Pogoj pod točko a) je glede oskrbe izpolnjen, da le stranka, ki ima pravico do dviganja, skrbi za prehranitev otrok; da bi živeli v neposredni njeni oskrbi, ni potrebno. Prav tako mora ona stranka, ki uživa miloščino pod pogojem, da je nepreskrbljena, podati na pobotnici izjavo, da nepreskrbljenost še vedno obstoja. Pri miloščinah, dovoljenih za študije ali izučitev, morajo biti pobotnice od v to poklicanih činiteljev koncem vsakega učnega tečaja (polletja itd.) potrjene glede obiskana zadovoljujočega učnega uspeha. Pri strankah, ki se na-

hajajo v državnih izgojevališčih, izobraževališčih ali preskrbovališčih potrdi nepreskrbljenost oziroma spodobno vedenje in učni uspeh predstojništvu zavoda.

n Narodni kolek — razžaljenje državne oblasti? Dva Slovenci sta bila tožena, da sta „razžalila“ okr. glavarstvo, ker sta na neke vloge pritiskala narodni kolek. V prvi instanci sta bila oproščena. Danes se je vršila prizivna razprava v II. instanci. Po dolgi razpravi je bila prva razsodba potrjena, torej obtožena oproščena. Človek se sploh mora čuditi, kako more taka stvar priti pred sodišče in kako bi naj narodni kolek spadal pred kazenski zakonik kot — razžaljenje! Pa v dobi Hohenburgerja je pri nas seveda vse mogoče. Slovenci! Na vse vloge, na pisma itd. pritiskajte kolek „Obmejnim bratom v pomoč“! Ta kolek se naroča v Ljubljani na naslov: Anton Volta, blagajnik „Gospodarske zveze“ v Ljubljani.

Dobi se tudi v prodajalni kat. tisk. društva v Trstu, via delle Poste 9.

n 50-letnica ideje za osnove „Rdečega križa“. Bitka pri Solferinu (leta 1859.), v kateri je padlo 40.000 vojakov, 2.000 častnikov, 9 generalov in 3 feldmaršali, je nagnila Angleža Henry Dunanta, da je začel delovati na osnove mednarodnega društva za pomoč ranjenim v vojski. Leta 1864. se je sklenila v Ženovi tozadevna konvencija; društvo si je nadelo ime „Rdeči križ“.

n Sestanek hrvatskega katoliškega dijaštva se vrši letos dne 3. in 4. avgusta v Spljetu.

n Dražji kruh in sicer za 4 vin. imajo sedaj v Gorici: tako so sklenili tamošnji združeni peki.

n Sadovi „svobodne šole“. V „Zarji“ smo že poročali, kako se je v nekem gimnaziju na Francoskem med uro latinščine ustrelil nek dijak tretješolac. Na neko tozadevno interpelacijo je držal te dni Barres v francoski zbornici govor, v katerem je bičal zle sadove svobodne, to je brezbožne šole. Po samoumuru onega dijaka v Clermontu so se namreč ponavljali po drugih francoskih mestih in šolah mnogi slični slučaj. V mestu Chelles se je usmrtil en gimnazijec, v Bourgu se je en gimnazijec obesil, istotako se je usmrtil v Bauvertu petnajstletni gimnazijec. V Lionu si je 16-letni dijak končal svoje mlado življenje v vodi, v Melnu se je pa obesil celo 13-letni gimnazijec. Mesto verstva se poučuje na francoskih šolah neka „morala“. Kakšna morala pa je to? Tudi če jo kdo prav pazljivo prelista, ne bo našel niti besedice, ki bi obsodila samour. V tej morali je poglavje, ki obravnava dolžnosti ki jih ima otrok do samega sebe. Kot prva dolžnost otrokova je navedena ta, da se mora otrok vsak dan umiti, da ne oboli! V nekem drugem se bere nasvet, da se je izogibati nezdravim pijam. Vendar so imeli še pred kratkem na liceju v Clermontu učitelja take morale, ki se ni obotavljal v pričo svojih dijakov obiskovati najgnusnejše mestne gostilne in tako dijakom kazati, kako se je treba „ogibati“ takih nevarnih pijav. Po razredih učijo po eno uro na teden to moralo. V pariških šolah pa porabijo to uro za to, da berejo ta čas liberalni list „Matin“.

n Selitev v Ameriko preko Trsta l. 1908. V letu 1908 so se od velikega števila izseljencev poslužili parobrodne črte Trst-Amerika samo 5903 izseljencev. To število je zelo malo, če se primerja s številom pasažirjev v minolih dveh letih. Leta 1906 se jih je namreč prepeljalo nad 18 tisoč, leta 1907 pa nad 21 tisoč. Največ izseljencev je bilo iz Galicije in Dalmacije. Kako slabo kaže sedaj za izseljence v Ameriki, priča malo število izseljencev, na drugi strani pa veliko število takih, ki se vračajo iz Amerike domov. Leta 1908 se je vrnilo iz Amerike preko Trsta nad 20 tisoč izseljencev, v prejšnjih letih pa komaj nekaj nad sedem tisoč.

n Okrožni zdravnik v Postojni je postal dr. Emil Vašek.

n Osrednje čebelarstvo za Bosno in Hercegovino je izdalo svoje letno poročilo, iz katerega so razvidni veliki napredki v razvoju čebelarstva v Bosni in Hercegovini. Društvo, ki ima svoj sedež v Sarajevu, šteje sedaj dvaintrideset podružnic z 2480 člani. Delovanje društva obsega v glavnem sledeče: Izdavanje društvenega glasila „Bosansko-hercegovski težak“, ki razven iz čebelarstva prinaša pouk iz vseh panog poljedelstva, in sme se o njem reči, da je eden najboljših listov te vrste na slovanskem jugu. Odpošiljanje čebelarski popotnih učiteljev in obdržavanje čebelarskih predavanj in demonstracij, podeljevanje nagrad za posebne zasluge na polju čebelarstva, posredovanje za prodajanje medu itd. Posebne zasluge za napredovanje čebelarstva ima c. in k. orožniško korno poveljstvo, ki je uvedlo na orožniških postajah po Bosni in Hercegovini vzorne čebeljake. — Kakor se vidi, je čebeloreja v Bosni zelo razvita; resnica je, da se iz Bosne izvaža mnogo medu in da si prevladstvo služi s tem lepe denarje.

n „Die Judenfrage“ bo naslov mesečniku ki ga nameravajo izdajati na Dunaju od dne 1. julija dalje in ki se bo izključno bavil z vprašanjem, kako pomagati krščanskim arijskim narodom proti premoči Židov v javnem življenju. Za to podjetje so zagotovili svoje sodelovanje že najodličnejši učenjaki, pisatelji in politiki in ni dvoma, da se bo mnogo antisemitov pridružilo temu delu. Letna naročnina iznaša šest kron. — Uredništvo in uprava je na Dunaju VIII., Langegasse 25, II/45.

n Novi turški sultan sv. Očetu. Iz Carigrada je šlo posebno poslanstvo v Rim pod vodstvom Galib paše, velikega dvorskega ce-

remonijerja, da prijavi sv. Očetu uradno nastop Muhameda V. na prestol.

n Zadnji del nove državne železnice od mesta Spitala do Gaštajna je dodelan in bo slovesno odprt dne 5. jul. t. l. Te slovesnosti se udeležijo tudi cesar.

n Zopet potres v Italiji. Iz Palerma se poroča iz dne 23. junija: v Messini so čutili ob ednajstih zvečer tamošnji prebivalci močan potresni sunek, ki je trajal šest sekund. Iz Reggio di Calabria pa se poroča, da so čutili dne 24. junija tudi tam sunek, pri katerem so se posuli nekateri stari zidovi. — Splašeno prebivalstvo je zapustilo stanovanja. Iz Milana pa pišejo, da so čutili le lahek sunek. Prej pa so zabeležili aparati observatorija dva potresna sunka v bližini.

n Naš prestolonaslednik Franc Ferdinand obišče tudi dvor rumunskega kralja, kjer se ustavi 3 dni. Pripravljajo se na jako slovesen sprejem.

n Novo morsko kopel nameravajo prirediti pri Miljah, kjer je morsko dno daleč pokrito s finim peskom in kjer se prav lahko tik kopelj napravijo veliki vrtovi za kopačo se gospodo.

n Hotel brez postelj. — To je pa res novost, poročate. Je pa tudi res nekaj povsem novega, kar so zmislili sedaj v Milanu. Sezidali so tam veliki hotel, ki bo služil samo tistim gostom, ki se mudijo le med dnevom v mestu in ki se z večerom vračajo zopet iz mesta domov. Zato nima hotel nič postelj, ker se po noči nihče ne mudi v njem. Hotel je v sredini mesta, ima velike govorilnice, skladišča za nakupljene stvari došlih gostov, pisalne sobe, kabine za telefon, restavrant in umivalnice. Če se plača samo pol franka (46 vinarjev), se ima pravico muditi se ves dan v tem hotelu. Hotel se je ljudem zelo prikupil in se lepo rentira. Tudi druga velika mesta bodo zidala take hotele.

n Dunajski tramvaj je imel v minolem letu velikansk promet, ki je razviden iz števil uradnega poročila. Vse linije dunajskega tramvaja merijo dolžini 1893 kilometrov, to je prav čisto daleč, kakor iz Dunaja v Linc. Vsi vozovi so prevozili v enem letu 69 milijonov kilometrov, to je za 6 in pol mil. več nego v prejšnjem letu. Dunajski tramvaj ima 1056 motornih in 998 priprežnih voz, ob koncu leta pa so jih naročili še 150 novih.

— Kako ogromno število ljudi se je prepečljalo z dunajskim tramvajem, kaže samo ta podatek: Na praznik vseh svetnikov so prevozili vsi vozovi 830 tisoč ljudi. Ta dan je vozilo vsako uro 200 voz na eni sami liniji, sprevodnikov pa je bilo ta dan v službi okoli 5030. Dasi se več vozi, kakor nekdanj, se vendar pripeti vedno manj nesreč. V minolem letu se je pripetilo samo še 913 nezgod, kar znači veliko zboljšanje v primeri s prejšnjim letom, ko je znašalo število nesreč 1367. — Koliko zaslužijo ubogi ljudje pri dunajskem tramvaju, povedo sledeče številke: vsem uradnikom, poduradnikom, uradnicam, sprevodnikom in voznikom se je izplačalo 14 milijonov kron, polovica tega samo sprevodnikom in voznikom. Računi kažejo čistega dobička nad tri milijone kron; od teh se je izročilo dva in pol milijona obični na razpolago, ostalo je pa šlo na amortizacijo dolga.

n Sprememba v papeževem poslanstvu na Dunaju. — Kakor vse kaže, bo sedanji nuncij na Dunaju Granito di Belmonte v jeseni najbrže odpoklican, ker prejme kardinalski klobuk. Na njegovo mesto postavi papež monsignora Aversa, sedanjega apostolskega delegata v Kubi v Ameriki. — To je že drugi slučaj, da papež popolnoma spregleda navadni red v avanziranju in spravi na odlično mesto najbolj spretnega moža. Po svojih letih in po svoji sedanji službi ne bi mogel priti Aversa nikakor na dunajsko mesto, pač pa zahtevajo to njegove velike diplomatske zmožnosti.

n Pomiloščena detomorilke. — Cesar je pomilostil Marijo Veverko iz Avjeza pri Pragi ki je bila obsojena v smrt, ker je na bestialen način umorila svoje dveletno dete. — Sodni dvor je sedaj obsodil morilko na do smrtno ječo. Ko se ji je naznanilo, da je pomiloščena in obsojena v do smrtno ječo, je začela razsajati in vpiti, da bi ji bile ljubše vislice. Zvezati so jo morali in s silo odpeljati. —

n Kardinal Satolli, ki je imel pod papežem Leonom XIII. velevažno ulogo in bil delj časa celo apost. delegat za Ameriko, je te dni za pljučnico hudo obolel.

n Rojstvo španske princezinje. Španska kraljica Viktorija Ena je dne 21. junija povila princezinjo. Novorojena princezinja je tretji otrok in prva hči španskega kraljevskega para, ki se je poročil dne 31. maja 1906. V maju 1907 se je poročil prestolonaslednik Alfonso, v juniju 1908 pa princ Jaime. Kraljica Viktorija Ena je komaj 22 let stara, kralj Alfons pa šteje sedaj 23 let.

Iz okolice.

o Iz Katinare. Pri zadnji volitvah nismo hoteli cepiti glasov, ker smo hoteli pokazati, koliko nas je Slovencev. Pa veste, kaj smo tu pri nas opazili? V našem okraju so vsi oni volivci, ki redno spolnujejo svoje krščanske dolžnosti, oddali svoje glasove slovenskim kandidatom, oni pa, ki ne marajo v cerkev hoditi in ne spolnujejo cerkvenih zapovedi, so volili — proti svojem narodu. V toliko so se propalice same izdale. Tu smo se

zopet prepričali, da je odpadnik od vere v resnem boju za narodne pravice nič drugega kakor „figa-mož“, na katerega se ni možno zanesti. Cerkev ni nasprotnica narodnosti, temveč prav ona utrjuje narodno zavest. Če hočete imeti zanesljive volivce, učite jih ljubiti Boga, ljubili bodo tudi svoj narod in stali bodo čvrsto na braniku.

Iz Istre.

i Iz Doline. Dne 5. t. m. v ponedeljek po Urhovi nedelji bo od 8. uri zjutraj dražba „Loga“ na licu mesta. Travnik se bo razdelil in oddajal za gotov denar. Pri slabem vremenu se dražba prenese, na sredo, dne 7. julija.

Cerkveni vestnik.

c Na evharistični shod v Dubrovnik. V dne 3., 4. in 5. avgusta (torek, sredo in četrtek) bo kakor smo v „Zarji“ že javili, III. hrvaško-slovenski evharistični shod, in sicer v Dubrovniku. I. shod te vrste je bil na Trsatu, II. v Ljubljani, III. se je nameraval v Spljetu, pa zaradi raznih zaprek se preložil v Dubrovnik. Tem bolje! Kdor gre enkrat v Dalmacijo, želi videti vso do Kotora; zlasti pa se ne more ogniti hrvatskim Atenam, staroslavnemu Dubrovniku.

Slovenci imamo na shodu tri referate. Dva sta oddana; za tretjega — „prvo sv. obhajilo“ — se išče referent. Kdor ga želi sprejeti, naj se priglasi! Hrvatje od nas Slovence pričakujejo, da jim damo iz svoje skušnje in svoje organizacije kaj praktičnih navodil.

Priljubljeni odbor je poskrbel, da bo vozil z Reke do Kotora in nazaj na Reko poseben parnik. Cena za tiste, ki se priglase do 4. julija, je 38 kron; za pozneje priglase pa 42 K. Kdor torej misli iti, stori prav, če se priglasi hitro.

Skoro isti čas, le malo prej, bo v Spljetu velik sestanek hrvaškega katoliškega dijaštva, ki se ga bodo udeležili tudi mnogi slovenski dijaki in bogoslovci. Vsi udeležniki dijaškega sestanka se po končanem svojem zborovanju pripeljejo v Dubrovnik, da bodo pri sklepni evharistični slavnosti, ki na ta način obeta biti jako veličastna. — Sploh shod v Dubrovniku ne bo izključno za duhovnike, marveč splošno evharističen, dostopen tudi ljudstvu. Zato žele Hrvatje, da bi došli tudi kak katoliški lajik, kar se da jako lepo združiti z izletom v Dalmacijo, cijo, kakršni se večkrat napravljajo od nas. — Vse prijave naj se pošljejo na uredništvo „Bogoljuba“.

Hrvaški duhovniki pričakujejo mnogo Slovencev. Ako kdo le kolikaj more, naj se udeleži, da bodo Slovenci častno zastopani! Že izlet v Dubrovnik bo sam po sebi jako podoben; koliko zgodovinsko-zanimivega se bo videlo! Poleg tega se bodo slovenski in hrvaški duhovniki še bolj spoznali, drug drugega osrčevali, da bodo enega duha, enega srca delali za duševni blagor naroda pod zastavo presvetega Zakramenta.

Književnost.

kn „Dolina krvi“ (Clenanaar). Roman. Napisal P. A. Sheehan. Iz angleščine prevel Fran Bregar. — Kot 8. zvezek; Leposlovne knjižnice je „Katoliška Bukvarna“ izdala ta najnovejši roman slavnega irskega pisatelja Sheehana. Pri nas je Sheehan še malo znan, dasi so njegova dela tudi v tujih slovstvih vzbudila zanimanje ter doživela že mnogo prevodov. Original njegovega romana „Moja novi kaplan“ se je razpečal v teku dveh let v 30.000 izvodih in je sedaj preveden celo na hrvaščino.

Toda najbolj odsevajo vse pisateljske vrline Sheehanove iz njegovega najnovejšega dela, ki je naslovljeno „Dolina krvi“ (Clenanaar). Ni samo slučaj, da obsega „Clenanaar“ povest skoro štirih rodov, temveč je to ustvaritev velikanskega načrta, ki se je porodil v misleči Sheehanovi duši; kako napisati roman, čigar glavni junak bi bil ves irski narod? Namera je težka, pa lepa; predmet ogromen, pa likovit. „Clenanaar“ ni samo zgodbo otroško-poštenega Edmonda Connorsa ali povest o zvesti ljubezni Terencea Caseya, marveč v prvi vrsti umetniško občutena in umevana zgodovina irske, nje življenje in trpljenja. Sheehan jo vidi in spremlja izza onega časa, ko so si zatirani Irci zavrtno in v temnih nočeh delali pravico s puško, ko so jih Angleži zato obešali, a s tem le še krepkeje razpihavali nevarnotlečo žerjavico sovraštva v irskih srcih; gleda jo tedaj, ko je grozoviteje kot Anglija razsajala kuga in lakota, ki je šla po deželi kot sodnji dan, puščajoč za se blede nezasade grobove; vidi jo slednjič v novem času, ko se na mračnem irskem nebu utrinjajo prvi žarki svobode in oznanjajo jasnejšo dobo — zato kliče ob koncu kot prorok svojim rojakom, ki so pobegnili zdoma v tujino: domov, domov! kjer se ozirajo po njih razpala okna starih irskih gradov, kjer duhovi irskih očetov ne morejo najti miru, dokler ne poljubijo ubegli sinovi trave na njihovih grobovih in ne izmoljo zanje tihe molitve, ki daje pokoj dušam....

Zato je „Clenanaar“ povest irskega naroda, zlasti povest o neuklanljivi verski in narodni

zvestobi Ircev, ki je bila edina krivda v njihovi žalostni zgodovini, a obenem tudi edina življenska moč in odpora sila v stoletjih sirovega zatiranja. Toda dasi ima Sheehan te velike cilje svojega romana pred očmi, vendar ne prezre vsled tega malenkosti, temveč slika irsko življenje tako živahno, resnično in naravno, kakor bi se vsrilo pred bravčevimi očmi. Njegov slog je sedaj miren, sedaj strastno kipeč, sedaj ljubečedovtipen. Vsaka stran in ves roman pa je kakor slavospev krščanstvu, ki je oplenitilo irske duše, jim dalo neizčrpni sil in se sedaj blagodejno sije nanje kakor toplo solnce na posejano njivo. Irski narod je majhen po številkah velik po trpljenju in slovensko ljudstvo mu je tako zelo podobno v obojem; morda bo bralo v „Clenanaaru“ svojo povest in je bo veselilo. Cena broširanemu zvodu K 4.20, vezanemu pa K 5.80. Dobi se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

kn „Za križ in svobodo“ je naslov izvirnem igrokazu, ki je izšel v založništvu „Katoliške bukvarne“. Cena za posamezne izvide 50 vin., vsaj pet izvodov in več po 35 vin. Igrokaz je namenjen našim društvom in je njega dejanje povzeto iz novodobnega društvenega življenja. Igrokaz vsebuje zanimive dialoge in ima mnogo živahnega dejanja v sebi. — Brezdvomno bo igrokaz dobro došel onim našim društvom, v katerih se v zadnjem času tako lepo razvija mladeniško gibanje. „Za križ in svobodo“ naj postane programni igrokaz za vsa naša izobr. mladeniška in dekliška društva!

kn „Nella Santa Russia“. — Tako je naslovljena knjiga, ki je pravkar izšla iz peresa bistroumnega č. g. Justa Buttignonia. Knjiga vsebuje živahno popisane utise iz lanskega potovanja avtorjevega po Ruskem. Ko si začel čitati te mične črtice, jih ne moreš več dati iz rok. Zdi se ti, da slišiš simpatičnega pisca in da vidiš in doživljaš to, kar zre in doživlja on sam. V potopisu nahajamo marsikaj zanimivega iz zgodovine, slovstva, pa tudi osebnih, dobro pogojenih naziranj pisčevih.

Knjiga šteje 444 strani, bogato ilustrirana in je pravi kazipot za izletnik na Rusko. Dobiva se za 4 K., (po pošti 30' vinarjev več) v naši prodajalni v Trstu Via delle poste 9.

kn Cerkvena pesmarica za Marijino družbo. I. del. Za štiri enake (ženske ali pa moške) glasove uredil Anton Grum. Cena 2 krone. V Ljubljani 1909. Založila katoliška bukvarna.

Zares prekrasen naslov, kateri je v stanu omamiti marsikatero pevovodja Marijinih družb. Vendar enkrat, si bode mislil kateri, smo dobili lepo pesmarico, iz katere bodo zajemale naše družbe katero novo pesemco. Tako sem si mislil tudi jaz. Kakor hitro izvem po časopisih, da je izšla ta pesmarica, koj pohitim v našo prodajalno via delle Poste 9, da bi si jo naročil. In res v dveh dneh jo že imam. Hlastno sežem po nji, da pregledam vsebino. Toda joj, kako presenečenje! Na prvi pogled vidim, da ta pesmarica ni čisto nič pripravna za ženske Marijine družbe, ker so skladbe prirejene za moške glasove. Pa tudi nič novega ne najdem v tej zbirki. Skladbe so večinoma že znane in vzete iz drugih zbirk. Nekaj jih je vzeti iz I. in II. Försterjeve pesmarice „Cantica Sadera“, nekaj iz „Cecilije“ s to razliko, da jih je imenovan skladatelj priredil za moške glasove. — Tu pa tam se opazi kaka nova skladba, pa ker so v neznatni manjšini, komaj pridejo v poštev. Vseh komadov je 75 in sicer: 31 mašinski pesmi, 30 pesmi za praznike cerkvenega leta, 9 obhajilnih in 5 blagoslovnih pesmi. Dobro na tej pesmarici je to, da so nekatere skladbe prirejene sedaj za moški zbor. Ker ta zbirka ni bila predložena ordinarijatu, oziroma v to postavljeni komisiji v pregled, nima cerkvene aprobacije. J. K.

kn Češki slovník bohovedni je priporočil praški nadškof kardinal Skrbenski v uradnem listu svoji duhovščini. Priporočamo ga vsem gospodom, ki so zmožni češkega jezika. Ta leksikon izhaja v šestih velikih osmerke po tri pole naenkrat. Cena 10 zvezkom 14 K. — Naroča se v Cirilo-metodski tiskarni v Pragi, II., 200. — Dosedaj sta izšla že dva zvezka.

KOLENDARČEK:

Mali srpan — Julij.

3. Sobota: Helijodor, škof. (Ščep ob 1:24 pop.)

4. Nedelja: Urh, škof, Berta dev.

5. Ponedeljek: Ciril in Metod, slov. apostola, Domicij, škof. — Zgod. kol.: Bitka pri Wagvamu l. 1809. * Garibaldi l. 1807.

6. Torek: Izaija, prerok, Dominka, muč. — Zgod. kol.: * Jan Hus l. 1369 in sežgan l. 1415. * Meksikanski cesar Maksimilijan l. 1832.

7. Sreda: Vilibald, škof, Benedikt IX., pap. — Zgod. kol.: * dr. Jagić, leta 1838, Napoleon naloži Kranjski 15,260.000 lir vojne kontribucije.

8. Četrtek: Elizabeta, kralj., Kilijan, škof. — Zgod. kol.: * Gaj l. 1809.

9. Petek: Anatolija, dev., Veronka Jul. dev. — Zgod. kol.: * El. Howe, iznajditelj šivalnega stroja l. 1819, uski car Peter III. odstavljen l. 1762.

Izdaja: Katol. tiskovno društvo v Trstu.

10. Sobota: Amalija, dev., Felicita, dev. — Zgod. kol.: * Petrarca l. 1303, Calvin l. 1509, * Jan Neruda, češki pisatelj l. 1834. (Zadnji krajec ob 8.04 pred pol.)

Vreme bo najbrže še vedno suho in soparno.

Razne vesti.

r Čudne podobe na znamkah. V krogih nabiralec poštinih znamk so prišli na sled zopet novi zakriti podobi na poštinih znamkah, in sicer sedaj na angleških znamkah. Kakor se bodo še nekateri spominjali srbske znamke, na kateri se nahajate podobi kralja Petra in prestolonaslednika Jurja, je na njih tudi opazil, ako je obrnil znamko, na nji neko mrtvaško lice, za katero so dejali, da je je zlobna roka nalašč narisala poleg. Sedaj so pa zasledili na omenjeni angleški znamki enako, samo veselejšo podobo. Ako opazujemo kako angleško znamko z obrazom kralja Edvarda VII, bomo pod povečevalnim steklom opazili v profilu kralja neko mlado mično damo, katera si hoče ravno nadeti klobuk. Oko kraljevo je glava dame, obrvi klobuk, med tem ko tvorita nos na eni strani in senca lica na drugi strani obe roki dame, ki držita klobuk nad glavo.

Zasebni dekliški licej, trgovski kurz, gospodinjstva in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik je nemški poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurza za slovenščino in hrvaščino. Letna penzija 600 kron. Šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjstvo šola 200 K, za ljudsko šolo 100 K. S prihodnjim letom se otvorijo prvi 4-licejalni razredi. — Na željo se dopošljejo prospekti.

Agente

proti mesečni plači sprejme takoj glavni zastop „Vzajemne zavarovalnice“ za Primorsko na Proseku. Iščejo se posebno agenti za Trst in Istro. Ponudbe je pošiljati na naslov KAROL STAREC, zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“ P. Prosek.

Ziskovine za č. župne urade priporoča

Prodajalna „kat. tisk. društva“ v TRSTU ulica delle Poste 9.

Dosedaj so na novo natisnjene in je udobiti sledeče:

Dnevnik; Fides Matrimonii; Fides Mortis; Fides Nativitatis et Baptizma; Izkaz premen. in stalnih najemščin; Izkaz glavnice; Izkaz hranilnih vlog; Izkaz ustan. sv. maš; Nota v smislu „Ne temere“; Nota za ženin in neveste; Liber intentionum; Liber Baptizatorum; Liber Copulatorum; Posnetek računa; Račun; Testimonium status liberi; Testimonium denuntiationum matrimonialium.

KUPUJTE

„Užigalice v korist obmejnem Slovincem“

in kolek v isti namen. — Oboje je dobiti v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v Trstu, ulica delle Poste 9.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učiteljstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

— KNJIGOVEZNICO —

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostitih do najfinjših. Posebno solidno in cenovno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje misalov, raznih zapiskov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST. — Ulica Cecilia št. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA, delavnica za vsa cerkvena dela

v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Tiska: L. Herrmanstorfer.

Kupite čevlje

pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST (pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z najboljimi čevlji in po nizki ceni.

NOVO POGREBNO PODJETJE

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon 14-02. (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon 14-02

Zaloga oprave ulica Massimo d'Azeglia št. 18.

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rokave, čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: Voščene sveče. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo: HENRIK STIBEL in drug.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110

Sprejema hranilne vloge od vsa-kega in jih polmeseč obrestuje po **4 1/2 %** in na 60 dnevno odpoved po **4 3/4 %** Rentni davek plača hranilnica sama

Za varnost vlog jamčijo udje posolilnice, katerih je sedaj okrog 400, solidarično z vsem svojim premoženjem v znesku nad tri milijone kron. Posojila daje le svojim člano in sicer na poroštvo po **5 3/4 %** in na vknjižbo po **5 1/4 %**.

Urađuje se v glavnem uradu pri sv. Ivanu vsak delavnik od 5—7 ure zvečer in ob nedeljah od 11—12. ure dopoldne, v poduradu vsak delavnik od 8—11. ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne.

Načelstvo.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

-- v TRSTU, ulica delle Poste št. 9. --

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Častito duhovšično opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.40. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadilnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, vrvica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altarje, tiskovine za č. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitihi in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo! ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in cerkvenih potrebščin vsake vrste.

Odgovorni urednik: Ivan Rele.